

**Θέμα: Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών
(Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.)**

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Ο Συνήγορος του Πολίτη εξακολουθεί να γίνεται αποδέκτης μεγάλου αριθμού διαμαρτυριών πολιτών σχετικά με την επιβολή του Έκτακτου Ειδικού Τέλους Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών, όπως αυτό θεσπίστηκε στο άρθρο 53 Ν.4021/2011, ΦΕΚ Α 218/3.10.2011, τροποποιήθηκε με τα άρθρα 1 και 5 του ν. 4047/2012 ΦΕΚ Α 31/23.2.012, και ισχύει.

Λόγω του σύντομου χρονικού διαστήματος, εντός του οποίου αποφασίστηκε η επιβολή του τέλους και καθορίστηκε τόσο η διαδικασία υπολογισμού και είσπραξης του όσο, -ύστερα και από παρέμβαση της Αρχής- και η διαδικασία διόρθωσης του υπολογισμού του, ανέκυψαν πολλά προβλήματα, ορισμένα από τα οποία σας μεταφέρουμε και παρακαλούμε για την ανταπόκρισή σας, προκειμένου να επιλυθούν.

1. Προσδιορισμός της εκτάσεως της φορολογητέας ύλης κατά παραπομπή στο ν.2130/1994.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο νόμου «Ενισχυμένα μέτρα εποπτείας και εξυγίανσης των Πιστωτικών Ιδρυμάτων - ...», με κριτήριο την καθολικότητα, την αναλογικότητα και την προσφορότητα, (δηλαδή τη δυνατότητα ταχείας είσπραξης των

σχετικών εσόδων έτσι ώστε να διασφαλισθεί η εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2011), αποφασίστηκε από την Κυβέρνηση η επιβολή ειδικού τέλους στα ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα με οικιστική ή εμπορική χρήση, αφού λήφθηκε υπόψη μεταξύ άλλων, ότι επιβάλλεται σε περιουσία της οποίας η πραγματική αξία εξαρτάται απολύτως από την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων. Το επιβαλλόμενο, συνεπώς, τέλος αντιστοιχεί ετησίως περίπου σε 2 τοις χιλίοις επί της πραγματικής αξίας των ακινήτων, επιβάρυνση απολύτως ανεκτή και αναλογική σε σχέση με την πραγματική αξία της ακίνητης περιουσίας της οποίας το επίπεδο αξίας εξ αποτελέσματος θα διασφαλίσει.

Παρά το γεγονός ότι γίνεται λόγος για την «πραγματική αξία» της ακίνητης περιουσίας, ωστόσο επελέγη για τον προσδιορισμό της εκτάσεως της φορολογητέας ύλης, ήτοι της επιφάνειας των επιβαρυνόμενων επιφανειών η παραπομπή σε διατάξεις άλλου νόμου και ειδικότερα τα τετραγωνικά μέτρα που αναγράφονται στο λογαριασμό της Δ.Ε.Η. ή των εναλλακτικών προμηθευτών ηλεκτρικού ρεύματος, βάσει των οποίων υπολογίστηκε το τέλος ακίνητης περιουσίας (Τ.Α.Π.) της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 213/1994, το οποίο όμως ουδόλως αποδίδει την πραγματική αξία της ακίνητης περιουσίας.

Για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αντικειμενικής αξίας των υπέρ Δημοσίου προς φορολόγηση ακινήτων (κτισμάτων) και των εμπραγμάτων σε αυτά δικαιωμάτων

(Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτων-ΦΜΑ, Φόρος κληρονομιών κλπ) λαμβάνονται υπόψη στοιχεία τα οποία συνδυάζονται πολλαπλασιαστικά κατά τρόπο σχεδόν ταυτόσημο και η προσδιοριζόμενη αντικειμενική αξία ανταποκρίνεται στην ιδιαιτερότητα που παρουσιάζει το κάθε ακίνητο (κατάστημα, διαμέρισμα, ρετιρέ, υπόγειο, πατάρι, κ.λπ.). Αντίθετα, στο Τέλος Ακίνητης Περιουσίας για τον υπολογισμό της αξίας των ακινήτων λαμβάνονται υπόψη μόνο το ύψος της τιμής ζώνης και ο συντελεστής παλαιότητας όπως καθορίζονται και ισχύουν κάθε φορά με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, με αποτέλεσμα η προσδιοριζόμενη αξία του ακινήτου επί της οποίας υπολογίζεται το τέλος να μην ανταποκρίνεται στην ιδιαιτερότητα του κάθε ακινήτου.

Επιπλέον, το Τέλος Ακίνητης Περιουσίας υπολογίζεται για τα εκτός σχεδίου ακίνητα επί πλασματικών τετραγωνικών ενώ επιβάλλεται και σε αδόμητη επιφάνεια. Συνεπώς, δημιουργούνται αντιφάσεις και προβλήματα, γιατί το Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών επιβάλλεται -λόγω του ότι επιβάλλεται στην επιφάνεια επί της οποίας υπολογίζεται το Τ.Α.Π.- και επί μη δομημένων επιφανειών (π.χ. «πλασματικά» τετραγωνικά (μη δομημένης) επιφάνειας).

2. Επιβολή Ε.Ε.Τ.Η.□.Ε. σε ακίνητα υπό κατασκευή, ηλεκτροδοτούμενα με εργοταξιακό ρεύμα.

Από την άλλη πλευρά, ενώ στα κτίσματα οικοδομής που ανεγείρεται, και για τα οποία χρησιμοποιείται εργοταξιακό ρεύμα, δεν επιβάλλεται Τ.Α.Π., επιβάλλεται Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.

Ειδικότερα, στην παράγραφο 5 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011, όπου προβλέπονται οι περιπτώσεις ακινήτων που δεν υπόκεινται στο ειδικό τέλος, αυτές είναι όμοιες με τις κατηγορίες των ακινήτων που δεν υπόκεινται στο Τ.Α.Π., με εξαίρεση τις υπό ανέγερση οικοδομές, που δεν αναφέρονται ρητά στην παράγραφο αυτή.

Βάσει της ισχύουσας πολεοδομικής νομοθεσία, μετά την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη θεώρηση του στελέχους της από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή και προκειμένου να είναι δυνατή η εκτέλεση του έργου, π.χ. η ανέγερση οικοδομής, παρέχεται η δυνατότητα σύνδεσης εκάστου εργοταξίου με προσωρινή παροχή εργοταξιακή).

Η σύνδεση δεν αφορά σε δομημένη επιφάνεια, αλλά σε ακίνητο άνευ κτίσματος. Μετά δε το πέρας των εργασιών, ήτοι την ανέγερση της οικοδομής, η προγενέστερα αδόμητη επιφάνεια, από εργοτάξιο καθίσταται δομημένη, ως εκ τούτου παύει και το εκ των ισχυουσών διατάξεων παραχωρηθέν σε έκαστο ενδιαφερόμενο δικαίωμα σύνδεσης του δομημένου πλέον ακινήτου του με εργοταξιακή παροχή.

Η εργοταξιακή παροχή, επομένως, αφορά σε προσωρινή σύνδεση με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να εκτελεστούν οικοδομικές εργασίες και δεν αποτελεί

ηλεκτροδότηση οικοδομής με συγκεκριμένη χρήση.

Κατά συνέπεια, δεν θα έπρεπε να επιβάλλεται Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. στα ανωτέρω ακίνητα.

3. Σύνδεση της δυνατότητας αλλαγής παρόχου με την εξόφληση του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. ή την καταβολή 50 ευρώ.

Ο Συνήγορος του Πολίτη με έγγραφό του προς τον Υπουργό Οικονομικών (Νοέμβριος του 2011) είχε διατυπώσει την άποψη ότι η διακοπή ηλεκτροδότησης σε πολίτες που αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στην καταβολή του τέλους συνιστά στέρηση βασικών βιοτικών αναγκών και παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας. Τόνιζε, επίσης, ότι η μη καταβολή των οφειλών προς το Δημόσιο έχει συγκεκριμένες νομικές συνέπειες για το φορολογούμενο, κατά των οποίων οι πολίτες έχουν δικαίωμα να εκφράσουν τις αντιρρήσεις τους, μέσω της άσκησης των προβλεπομένων διοικητικών μέτρων.

Επιπλέον, η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με την υπ' αριθμ. 1972/2012 απόφασή της έκρινε ότι η δυνατότητα της ΔΕΗ και των εναλλακτικών προμηθευτών ηλεκτρικού ρεύματος να προβαίνουν σε διακοπή της παροχής του ηλεκτρικού ρεύματος προς τον καταναλωτή, σε περίπτωση μη καταβολής του τέλους αντίκειται στο Σύνταγμα, μεταξύ άλλων διότι προσβάλλεται και η ελευθερία των συμβάσεων, η οποία αποτελεί ειδική εκδήλωση του συνταγματικού δικαιώματος του καθενός να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας.

Παρά τα ανωτέρω, σύμφωνα με τις πρόσφατες οδηγίες του Υπουργείου Οικονομικών προς τις Δ.Ο.Υ., εξακολουθεί να συναρτάται η δυνατότητα του πολίτη να αλλάξει προμηθευτή ηλεκτρικού ρεύματος από την εξόφληση της τρέχουσας και τυχόν ληξιπρόθεσμων δόσεων του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. έτους 2012 ή τουλάχιστον, σε περίπτωση που δηλώνει αδυναμία καταβολής του απαιτούμενου ποσού, από την καταβολή του ποσού των 50 ευρώ.

Κατ' αυτόν τον τρόπο προσβάλλεται το δικαίωμα των πολιτών να συνάπτουν ελεύθερα σύμβαση με όποιον προμηθευτή επιθυμούν με μόνο κριτήριο τους όρους της μεταξύ τους σύμβασης.

Ζήτημα, τέλος, γεννάται και σε περίπτωση που έχει διακοπεί η παροχή ρεύματος λόγω οφειλών προς τον προμηθευτή και ο καταναλωτής επιθυμεί την επανασύνδεση με καταβολή μόνο του οφειλόμενου ποσού που αντιστοιχεί σε καταναλωθέν ηλεκτρικό ρεύμα.

4. Μη διόρθωση των σφαλμάτων στον υπολογισμό του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. για το 2011 και εσφαλμένος υπολογισμός του τέλους για το 2012.

Οι μηχανογραφικές καταστάσεις των Δήμων δεν ήταν επικαιροποιημένες όσον αφορά στις ισχύουσες τιμές ζώνης ή είχαν πολλά σφάλματα όσον αφορά στις τιμές ζώνης και στα τετραγωνικά μέτρα βάσει των οποίων υπολογίζεται το Τ.Α.Π., με αποτέλεσμα να γίνει και

εσφαλμένος υπολογισμός του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.

Ο Συνήγορος του Πολίτη είχε με έγγραφό του προς τον Υπουργό Οικονομικών υπογραμμίσει το πρόβλημα ζητώντας παράλληλα να προβλεφθεί διαδικασία διόρθωσης και επιστροφής ή συμψηφισμού του τέλους που υπολογίστηκε με εσφαλμένο συντελεστή και καταβλήθηκε αχρεωστήτως.

Πράγματι, προβλέφθηκε διαδικασία διόρθωσης (ΠΟΛ 1244/1.12.2011), βάσει της οποίας οι πολίτες έπρεπε να υποβάλουν αίτηση διόρθωσης έως 20 Ιανουαρίου 2012 στους Δήμους και οι Δήμοι έπρεπε να στείλουν έως 27 Ιανουαρίου 2012 τις ενημερωμένες καταστάσεις στο διαχειριστή δικτύου της ΔΕΗ.

Παρά ταύτα, ο Συνήγορος του Πολίτη δέχεται πλήθος αναφορών πολιτών, οι οποίοι και για το 2012 έλαβαν λογαριασμό χωρίς να έχει γίνει διόρθωση του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. για το 2012 και συμψηφισμός με το τέλος του 2011. Ειδικότερα διακρίνουμε τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Πολίτες αιτήθηκαν εμπρόθεσμα την αλλαγή της εσφαλμένης τιμής ζώνης, χωρίς να πραγματοποιηθεί η αλλαγή αυτή. Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο διερεύνησης σχετικής αναφοράς κοινοποίησε στις 26.7.2012 στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Οικονομικών για την ενημέρωσή τους έγγραφο που είχε αποστείλει στο Δήμο και στη ΔΕΗ (φ.υ. 154593). Ιδιαίτερα όσον αφορά στη διόρθωση της τιμής ζώνης, δεν τίθεται θέμα εμπροθέσμου ή εκπροθέσμου της αιτήσεως των πολιτών, διότι είχε προβλεφθεί, ανεξάρτητα από αίτηση των πολιτών, οι δήμοι όλης της χώρας να ελέγχουν αν στις σχετικές καταστάσεις αποτυπώνονται οι ορθές τιμές ζώνης και σε περίπτωση λάθους να προβαίνουν σε διόρθωσή τους.
- Πολίτες αιτήθηκαν εμπρόθεσμα την αλλαγή των τετραγωνικών μέτρων της επιφανείας του ακινήτου τους, οι Δήμοι εμπρόθεσμα απέστειλαν στη ΔΕΗ τα στοιχεία, κάποια από τα οποία όμως -και για τεχνικούς λόγους- καταχωρήθηκαν λάθος. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα όχι μόνο να μη διορθωθεί το τέλος για το 2012, αλλά σε κάποιες περιπτώσεις να υπολογιστεί και επί αυξημένης επιφανείας.
- Πολίτες αιτήθηκαν εκπρόθεσμα την αλλαγή των τετραγωνικών μέτρων της επιφανείας του ακινήτου τους, διότι παρήλθε η προθεσμία (π.χ. το λογαριασμό με τον εσφαλμένο υπολογισμό έλαβε ενοικιαστής κατοικίας, ο οποίος δε μερίμνησε να τον ελέγξει και να ενημερώσει έγκαιρα τον ιδιοκτήτη).

Ο Συνήγορος του Πολίτη είχε αποστείλει στις 24 Ιουλίου 2012 έγγραφό του στη Διεύθυνση Κεφαλαίου του Υπουργείου Οικονομικών, με το οποίο ζητούσε να δοθεί η δυνατότητα τουλάχιστον στους πολίτες και στους φορείς που είχαν τηρήσει τις προθεσμίες, να καταχωρήσουν τα στοιχεία στο σύστημα υπολογισμού ΕΕΤΗΔΕ, ώστε να γίνει ο σωστός υπολογισμός του 2011 και στη συνέχεια για το επικείμενο τότε ΕΕΤΗΔΕ του 2012.

Πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη είναι να δοθεί η δυνατότητα -κατόπιν αιτήσεως των πολιτών- να διορθωθεί το τέλος του 2011 και του 2012 στις Δ.Ο.Υ. και να γίνει ο

απαραίτητος συμψηφισμός. Για μεν τη διόρθωση των τετραγωνικών μέτρων και για περιοχές όπου δεν υπάρχει αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων να προσκομίζεται σχετική βεβαίωση από τον αρμόδιο Δήμο, για δε τις περιπτώσεις διόρθωσης τιμής ζώνης ακινήτων που είναι στο αντικειμενικό σύστημα, η διόρθωση μπορεί να γίνει με τη συνδρομή της Γ.Γ.Π.Σ., η οποία διαθέτει τον πίνακα των αντικειμενικών αξιών.

5. Επιβάρυνση με Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. ακινήτων των οποίων οι ιδιοκτήτες είχαν ζητήσει τη διακοπή παροχή ηλεκτρικού ρεύματος.

Πολίτες είχαν αιτηθεί τη διακοπή της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος σε ακίνητό τους σε χρόνο προγενέστερο της 17ης Σεπτεμβρίου 2011 αλλά το αίτημά τους ικανοποιήθηκε από τη ΔΕΗ σε μεταγενέστερο χρόνο με αποτέλεσμα να επιβαρυνθούν με το ΕΕΤΗΔΕ του 2011 χωρίς υπαιτιότητά τους.

Ο Συνήγορος του Πολίτη είχε απευθύνει έγγραφο στη Δ.Ε.Η., με το οποίο ζητούσε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες και να ενημερώσει το Υπουργείο Οικονομικών ότι η χρέωση του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. σε ακίνητο ως ηλεκτροδοτούμενο έγινε εκ παραδρομής και λόγω μη εκτέλεσης οφειλόμενης ενέργειας από πλευράς της Δ.Ε.Η. Α.Ε.

Επίσης, η Αρχή διατύπωσε την άποψη ότι θα πρέπει ο πολίτης να αποζημιωθεί από τη Δ.Ε.Η. με το αντίστοιχο ποσό του τέλους. Ωστόσο, η Δ.Ε.Η. απήντησε ότι δεν είχε δικαίωμα μεταβολής στοιχείων, διορθώσεων, ακυρώσεων και επιστροφής ποσού Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε, πλην των αρμοδίων φορέων και υπηρεσιών της Πολιτείας.

Η θέση της Αρχής, την οποία διατύπωσε με έγγραφό της προς τη Διεύθυνση Φορολογίας Κεφαλαίου, είναι ότι δεν πρέπει να επιβαρυνθούν οι ιδιοκτήτες αυτών των ακινήτων με το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. του 2011.

6. Καθυστέρηση διεκπεραίωσης αιτήσεων για μείωση ή απαλλαγή από το τέλος λόγω οικονομικής αδυναμίας.

Διαπιστώνεται μεγάλη καθυστέρηση στην αποστολή από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων προς τις Δ.Ο.Υ. των αιτήσεων που υπέβαλαν ηλεκτρονικά έως 20.3.2012 οι πολίτες για μείωση του τέλους επικαλούμενοι αδυναμία καταβολής του.

Αυτό έχει ως συνέπεια να εκκρεμούν αιτήσεις για διάστημα άνω των οκτώ μηνών, να παρατείνεται σε μια ιδιαίτερα δύσκολη συγκυρία η αγωνία των πολιτών, οι περισσότεροι από τους οποίους και για το 2012 θα υποβάλουν αίτηση μείωσης ή απαλλαγής από το τέλος, και δεν μπορούν να γνωρίζουν αν, τότε και ποιο ποσό θα κληθούν να καταβάλουν για το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. του 2011.

Επιπλέον, θα είναι εξαιρετικά μεγάλος ο φόρτος εργασίας για τις Δ.Ο.Υ., οι οποίες δέχονται ήδη και πρέπει να διαχειριστούν τις αντίστοιχες αιτήσεις των πολιτών για το 2012.

7. Επιβολή Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. στη συνολική επιφάνεια ακινήτου, το οποίο στεγάζει επιχείρηση που αποτελείται από έκθεση-συνεργείο-φανοποιείο.

Στο άρθρο 53 παρ. 5 του ν. 4021/2011 ορίστηκε ότι «...Επίσης απαλλάσσονται από το έκτακτο ειδικό τέλος: α) Οι κοινόχρηστοι χώροι ... β) .. και γ) Τα ακίνητα που έχουν αποκλειστικά γεωργική ή κτηνοτροφική ή βιοτεχνική ή βιομηχανική χρήση».

Με την

πολυγραφημένη εγκύκλιο ΠΟΛ 1211/10.10.2011 ορίστηκε διαδικασία χορήγησης απαλλαγής από το τέλος, καθώς και τα δικαιολογητικά απαλλαγής, όπου αναφερόταν ότι η πληροφορία της χρήσης λαμβάνεται από το πεδίο κωδικός Χρήσης Τιμολογίου της βάσης πληροφοριών του διαχειριστή δικτύου της ΔΕΗ. Με την πολυγραφημένη εγκύκλιο ΠΟΛ 1056/2.3.2012 του

Υπουργείου Οικονομικών δόθηκε η δυνατότητα με βάση το άρθρο 2 παρ. 2 περ. θ' να απαλλάσσονται του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. τα ακίνητα που έχουν αποκλειστικά βιοτεχνική ή βιομηχανική χρήση αλλά δεν υπάρχει τιμολόγιο βιομηχανικής χρήσης κατά τη 17.9.2011 ή

την 31.3.2012 κατά περίπτωση, με την προσκόμιση άδειας λειτουργίας εν ισχύει κατά τις αντίστοιχες ημερομηνίες καθώς και φορολογικά έγγραφα από τα οποία να προκύπτει ότι στο ακίνητο αυτό δεν ασκείται και άλλη δραστηριότητα (εμπορία, παροχή υπηρεσίας κ.λπ.).

Ωστόσο, δεν υπήρξε πρόβλεψη και δεν δίδεται η δυνατότητα να απαλλαγούν από μέρος του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. ακίνητα «μικτής χρήσης», όπως είναι το ακίνητο του οποίου η μεγαλύτερη επιφάνεια προορίζεται για βιοτεχνική -βιομηχανική χρήση.

Η θέση του Συνηγόρου του Πολίτη είναι ότι θα πρέπει να υπάρξει κάποια ειδική ρύθμιση γι' αυτές τις περιπτώσεις με την μείωση σε ένα ποσοστό της συνολικής ηλεκτροδοτούμενης επιφάνειας που θα επιβαρυνθεί με το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε., όπως αυτή αποτυπώνεται στο λογαριασμό

κατανάλωσης του ηλεκτρικού ρεύματος, κατ' αναλογία της ρύθμισης που έγινε για τους κοινόχρηστους χώρους των κύριων τουριστικών καταλυμάτων, ή με προσδιορισμό, κατόπιν αυτοψίας της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., της επιφάνειας που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για

βιοτεχνική-βιομηχανική χρήση και απαλλάσσεται από το τέλος.